

23 ההפטרה – "ומאספכם אלקי ישראל"¹⁰⁶, שהגאולה
24 היא ע"י הקב"ה עצמו, ש"אוחז בידי ממש איש
25 איש ממקומו, כענין שנאמר¹⁰⁷ ואתם תלוקטו
26 לאחד אחד בני ישראל"¹⁰⁸.

27 ובסגנון דחודש אלול (מלך בשדה) – שהמלך
28 בא לשדה¹⁰⁹, די ש לומר ש"שדה" קאי בפרט על
29 מקום הגלות, שבו נעשית כללות ה"מלאכה"
30 ד"מעשינו ועבודתינו כל זמן משך הגלות"¹¹⁰
31 בל"ט מלאכות דעובדין דחול לעשות לו ית' דירה
32 בתחתונים, ועד שמהפכים הגלות לגאולה ע"י
33 המשכת האל"ף (המלאכה ה"אחת"), אלופו של
34 עולם, שע"י נעשה מ"גולה" גאולה¹¹¹, ועד
35 ל"יום¹¹² שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"¹¹³.

36 יב. ובהמשך לפרשת השבוע וההפטרה שבהם
37 מודגשת מעלת התורה בנוגע לפעולה בעולם
38 (כנ"ל), מודגש ענין זה גם בפרקי אבות שאומרים
39 ולומדים במנחה (כמנהגנו "לומר פרקי אבות . .
40 במנחה . . כל שבתות הקיץ"¹¹⁴) – פרק ראשון,
41 ראשון והתחלת מסכת אבות¹¹⁵:

42 בהתחלת פרק ראשון (ומסכת אבות כולה)
43 נאמר "משה קיבל תורה מסיני ומסרה כו" לכל
44 בני שבכל הדורות, באופן ד"העמידו תלמידים
45 הרבה" (כהמשך המשנה) – לימוד התורה.

46 ובמשנה שלאח"ז, "על שלשה דברים העולם
47 עומד על התורה ועל העבודה ועל גמילות חסדים"
48 – דלכאורה צריך להבין:

1 צדק, שבהיותו בעיר ליובאוויטש עשה "סדרים"
2 בפטרבורג, עיר הבירה של כל מדינת רוסיה⁹⁶.

3 ועוד ועיקר – שבכח התורה פוסקים בני"י
4 שהגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו
5 צריכה להיות תיכף ומיד, ונעשה כן במציאות
6 העולם בפועל ממש.

7 יא. וענין זה מודגש ביותר בהפטרה (סיום
8 וחזרתם) דפרשתנו, פרשת שופטים – "אנכי⁹⁷ אנכי
9 הוא מנחמכם":

10 "אנכי" – קאי על התורה, גם בפשטות ראשית
11 והתחלת עשה"ד הכוללים כל התורה כולה,
12 כדאיתא בגמרא⁹⁸ ש"אנכי" ר"ת "אנא נפשי כתבית
13 יהבית". ו"אנכי אנכי" (לא פעם א', כבמ"ת, אלא
14 ב"פ⁹⁹) – מורה על הכפל בתורה, נוסף על תושב"כ
15 גם תושבע"פ¹⁰⁰ [שבה מודגשת ביותר הירידה
16 וההתלבשות והפעולה בעולם, הן בנוגע
17 להתלבשות בשכלו של האדם¹⁰¹, והן בנוגע
18 לפסקי-דינים והלכות בעניני העולם שנתבארו
19 בתושבע"פ דוקא¹⁰²], וע"י נעשית גם הנחמה
20 בכפלים¹⁰³ בשלימותה – לא רק ע"י הנביאים
21 ("נחמו נחמו עמי"¹⁰⁴), אלא ע"י הקב"ה בעצמו –
22 "אנכי אנכי הוא מנחמכם"¹⁰⁵, וכסיום וחזרתם

96 ספר השיחות תש"ד ע' 4. וראה ספר השיחות תרצ"ו ע' 141.

97 ישע' נא, יב.

98 שבת קה, א (בגירסת העין יעקב).

99 ראה לקו"ת דרושי ש"ש סה, סע"ב ואילך. ובכ"מ.

100 כמארו"ל שבלוחות ראשונות היו רק חמשה חומשי תורה וספר יהושע, ובלוחות שניות ניתוסף גם "הלכות מדרש ואגדות", תושבע"פ, באופן ד"כפלים לתושי" (ראה נדרים כב, ב. שמו"ר רפמ"ו). וע"פ המבואר בלקו"ת (שם) שהענין ד"אנכי אנכי" ב"פ קשור עם עבודת התשובה, "אנכי אנכי הוא מוחה פשעייך", כמ"ש ביוה"כ פ, שבו ה' גם מתן-תורה דלוחות שניות באופן ד"כפלים לתושי" (תושב"כ ותושבע"פ) – יש לומר, שהכפל ד"אנכי" (אנא נפשי כתבית יהבית) רומז גם על תושב"כ ותושבע"פ.

101 ראה לעיל הערה 76.

102 ראה אגה"ק סכ"ט.

103 להעיר ממארו"ל (סוף מכות) "עקיבא נחמתנו עקיבא נחמתנו" – נחמה בכפלים, ע"י ר' עקיבא דוקא, ש"כולהו (תושבע"פ כולה) אליבא דר' עקיבא" (סנהדרין פו, רע"א), היינו, שהנחמה היא ע"י תושבע"פ דוקא.

104 ישע' מ, א.

105 להעיר משמו"ר ספכ"ט: "על הר סיני . . אמר אנכי ה' אלקיך, ולעתיד לבוא כתיב אנכי אנכי הוא מנחמכם" (ובפי' מהר"ו: על שקיבלו דיבור אנכי יזכו לנחמה כפולה לעתידי).

106 ישע' נב, יב.

107 ישע' כז, יב.

108 פרש"י נצבים ל, ג.

109 להעיר מפירוש רש"י (פשוטו של מקרא) על הפסוק "מלך לשדה נעבד" – "הקב"ה נעשה פועל לציון ליחבע עלבונה ממחריבי' ולשלם שכרה לבוני'".

110 תניא רפ"ז.

111 ראה ויק"ר ספ"ב. לקו"ת בהעלותך לה, ג. ועוד.

112 סוף מסכת תמיד.

113 להעיר מהמבואר במאמרים שבהערה 25, שהגלות נקרא "רגל המלאכה", כמ"ש (וישלח לג, יד) "ואני אתנהלה לאטי לרגל המלאכה גו' עד אשר אבוא אל אדוני שעיריה" (בימות המשיח), כי, "הרגל והקיום דכל הגילויים דלעתיד לבוא" הוא המלאכה דזמן הגלות, שבסיומה ובשלימותה באים ליום שכולו שבת.

114 לשון אדה"ז בסידורו לפני פרקי אבות.

115 להעיר מהסימן להתחלת הלימוד פרקי אבות בשבתות שלאחרי עצרת (ג"פ) – בפ' נשא, פ' פינחס, ופ' שופטים, ר"ת "נפש" (ראה ספר "בין פסח לשבועות" (אה"ק, תשר"מ) פ"ה ס"ב. וש"נ).